

tebant, hosce filios nec esse considerando tanquam verè legitimos, & naturales, sed nec etiam uti merè naturales, proindeque in decernendo favore ipsorum Alimentis medium tenendam esse Viam, juxta quam ipsi assequantur alimentariam portionem, majorem quidem illâ, quæ debita est filii naturalis ex alia prænobili familia eadem Rot. decis. 46. ferè per tot. cor. Penia, & in terminis filii naturalis ex alia prænobili familia eadem Rot. decis. 95. num. 12. & decis. 148. num. 5. & seqq. cor. Duran.

Atque hinc frustra ex parte Fratum de Ron-

daniis obtendebatur stylus regionis, hoc est, Almæ Urbis, ubi hodie luxus in immensum excrevit, Dignitas, Decus, & opulentia Familia, ejusque solitum defumptum ex eo, quod constet sub anno 1649. Nicolao progenito ex eadem Familia constitutum fuisse assignamentum menstruorum sc. 100. ultra quotidianum victum, habitacionem, & curras manutentionem. Etenim aperta disparitatis ratio deduci vîa fuit ex eo, quia dictus Nicolaus erat Filius Primogenitus legitimus, & naturalis, qui per obitum Patris jam actu successerat in Primogenituram, & juxta prænotatum modum se per viam temperamenti provisionalis composuit cum Matre, quæ relicta fuerat hæres Uſuſuctuaria. Unde ab hisce adeo qualificatis facti circumstantiis satis liquet nullam fieri posse illationem ad casum præsentem, in quo diversi habendi sunt respectus, ac dispar est servanda methodus pro regulanda Alimentorum taxatione, ut superius firmatum fuit.

Jam verò transitum faciendo ad aliam Dubii partem versantem circa modum, juxta quem præstanta erunt dd. Alimenta, Domini declararunt, ea non aliter esse subministranda, quam in Domino propria Marchionis Alexandri, cum explorati Juris sit Patrem regulariter non teneri ad præstanta filiis Alimenta extra Domum, juxta Doctrinam Castren. in l. Quidam cum filium num. 6. ff. de verb. oblig. Riminald. jun. cons. 132. num. 23. Cyriac. conr. 33. num. 6. & seqq. Gratian. discept. 552. à num. 41. ad 45. Saminiat. controv. 127. num. 40. & seqq. Mans. consult. 43. num. 1. Boff. de Alimen. part. 2. cap. II. num. 668. Paschal. de Pater. potest. part. 2. cap. 3. num. 73. Rot. dec. 184. num. 3. cor. Penia, & in Firmana Alimentorum 1. Iulii 1712. §. Final. cor. Eminentissimo Scotto; Ita quidem ut non nisi ex causis gravibus, ac letimis tendentibus, vel ad evitanda pericula, vel necessitatibus, sive honestatis speciem præ se ferentibus, quarum tamen nulla in præsenti hypothesi concurrere videtur, ad præstanta extra Domum Alimenta, obstringi possit, ut notat Antonel. de Loc. legal. lib. 2. cap. 19. num. 27. Saminiat. dicta controv. 127. num. 40. & seqq. Adden. ad Rot. decis. 636. num. 129. & seqq. part. 4. tom. 3. nec impari ceteroquin ad hunc effectum remanente sola causa præsentis litis, cum alioquin litium sufficiatio, ut potè dependens à voluntate, & libito Alimentarii, posset ipsi semper tutum parare præsidium ad effectum cogendi alteram Partem ad subministranda Alimenta extra Domum, ut ad rem 10 advertit Riminald. jun. d. Cons. 132. num. 15. Torr. Var. Jur. quæst. tom. 1. tit. 4. quæst. 4. numer. 6. Adden. ad Rot. d. decis. 636. numer. 176. part. 4. tom. 3. rec.

Et ita &c. utraque &c.

libet Judicio Possessorio, quoties Sententia sit valida, & justa, & lata fuerit prout in casu inter Personas Laicas, ac super rebus, & Bonis Laicalibus, ut notant Vest. & Ridolph. in praxi Hic. par. 2. cap. 1. 6. n. 132. cum seqq. Ille lib. 7. cap. 3. per tot. Rot. in Romana Legit. seu Legitimæ 28. Februar. 1695. §. Verum quia in fin. coram Eño Scotto; & alibi frequentissime.

Validitas Sententiaz adeo nitidè coruscabat ex revolutione Processus, ut nulla inter Partes circa eam emerserit controversia. Justitia verò perspicue item effulgebat, ex eo, quod licet in substitutione, de qua disputatur, Testator mentionem fecerit pupillaris ætatis verbis specialibus, quæ importare videtur pupillarem expressam, ut relatis antiquioribus ponderat Barr. de succ. lib. 4. tit. 1. n. 1. cuius virtute regulariter Mater excluditur à Luctuosa Filii sui Impuberis hæreditate, tam de Jure canonico in cap. si Pater de Testamen. in 6. quam de Jure 3. civili, ut in l. Lucius 45. ff. de vulg. & pupill. 4. cum ceteris deductis per Rot. in Ariminum. Bonorum 16. Maii 1692. §. Absque eo quod cor. bo. me. Molines, & in Aprutina Pecunaria 3. Martii 1704. §. Non obstante cor. Eño Scotto. Tamen regula salit, quando, prout hic, Impubes institutus non legitur universalis Hæres, sed tantum in re certa, seu certa quantitate, alio dato cohærede Universali, & substitutio refertur ad illam certam quantitatatem Impuberi reliquit, atque explicata noscitur per verba communia, non verò omnino directa, & civilia, cum in istis circumstantiis, tametsi in substitutione facta fuerit mentio pupillaris ætatis, adhuc illa dici nequit quaeat pupillaris; sed remaneat omni tempore fideicommissaria, quæ minime excludit Matrem à luctuosa prædefuncti filii impuberis Hæreditate juxta celebrem, & individualem Theoricam Bart. in l. Centurio numer. 35. ff. de vulgar. & pupill. subdit. & in his terminis latè tradunt Barry de success. lib. 4. tit. 1. numer. 15. & tit. 5. numer. 3. Card. de Luca de fideicommiss. 121. numer. 2. & disc. 132. numer. 3. Rot. post Merl. de Legit. decis. 22. numer. 1. & per tot. & decis. 63. numer. 4. cum seqq. plenissime in Firmana fideicommissi 17. Martii 1702. §. fin. cor. bo. me. Muto, & magistratibus in Auximana Successionis 13. Martii ejusdem Anni §. Sexta regula coram bo. me. Ansaldo.

Quod autem Institutio, de qua disceptatur, consistat dumtaxat in quantitate certa, alio datis Cohæredibus universalibus, quodque Substitutione ad eandem signatam, & certam quantitatem fuerit coercita verbis non omnino directis, & civilibus, sed communibus tantum, convincebatur apertissime ex simplici, & nuda litera testamentariæ dispositionis præd. Joh. Baptista Patris, quæ in hac parte comperiebatur nimis clara, & nulla indigens Glossa ibi. Erede proprietaria institutio &c. nella somma di sc. 600. con. l'acconcio de Panni Francefca sua Figlia legitima, & naturale, & nel rimanente di tutta la sua Hæredità, & iſtituſce &c. suoi Eredi proprietarii li suoi Fratelli Carnalii &c. e morendo d. sua Figlia in èa pupillare, e senza figli legitimi, e naturali, vuole, che SUCCEDINO IN DETTA SOMMA li suoi Fratelli come sopra instituti: Et quod d. verbum SUCCEDINO quoties, ut in casu, non refertur ad Personam, sed ad Bona, non sit omnino directum, & civile, sed commune animadvertisit Spad. cons. 325. numer. 4. & 5. vol. 6. 3. Rot. cor. Mantic. dec. 367. numer. 8. & indistinctè ad effectum excludendi pupillarem firmant Bart. in d. l. Centur. numer. 52. ubi Add. lit. C. ff.

REVERENDISSIMO P A T. D.

CRISPOLTO.

REATINA LEGITIMÆ

Lunæ 31. Januarii 1724.

ARGUMENTUM.

Substitutione pupillaris facta filio in re certa instituto quando resolvatur in fideicommissariam, ita ut Matrem non excludat.

SUMMARIUM.

1. Egidiana constitutio quomodo procedat.
2. Substitutione pupillaris expressa inducitur per mentionem pupillaris ætatis.
3. Substitutione pupillaris expressa excludit matrem ab hæreditate impuberis de jure canonico.
4. Item de jure civili.
5. Substitutione predicta quando resolvatur in fideicommissariam & matrem non excludat, & n. 9. & 11.
6. Verbum succedit relatum ad bona, non ad personam, est commune.
7. Explicatur Text. in Cap. si Pater de Testam. in 6.
8. Explicantur nonnullæ decisiones Rotæ in hac materia.
9. Verba communia in substitutione facta impuberis in re certa instituto non habent sensum directum nisi validis concurrenibus conjecturis.
10. Explicatur Text. in L. Cohæredi §. fin. ff. de vulg. & pupillar.

DECISIO XXIV.

Honorabilis titulo Institutionis Jo. Baptista Pittori in ultimo, cum quo deceſſit, Elogio, relictis sc. 600. Franciscæ unicæ ejus Filia, in reliquo, quod hæreditatis suæ supererexat, universales sibi scriptis Haeredes, tres suos Fratres Germanos, quos etiam succedere voluit in dd. sc. 600. si eadem Franciscæ in Pupillari ætate, & sine Filiis obiisſet. Cumque paulo post mortem Patris, Pupilla decelerit, Superfite Joanna ejus Genitrix, ad istius favorem in Tribunal A. C. per Sententiam concessa extitit immixta ad tertiam partem pro indiviso omnium bonorum Hæreditariorum Testatoris, Jure & titulo legitima debita eidem Joannæ ex persona memorata Franciscæ communis Filia, & in pupillari ætate defuncta. Quamobrem delegata milii Causa appellationis ad Instantiam dd. Fratrum de Pitoris cum clausula. *Conſito, quod si locus Egidiane, consului hodiè DD. meos super consueto dubio, cui responderunt: Affirmative juxta modum.*

Notoria quippe est dispositio istius Constitutionis, quæ locum habet in omnibus Terris, & locis Romano Pontifici immediate subjectis, & in quo-

C. ff. de vulg. & pupill. substit. Gulielm. de Benedictis in cap. Raynuitus part. 2. num. 16. Grat. discept. 407. numer. 9. Cancer. variar. resol. part. 1. cap. 1. sub num. 5. Stayban. resol. 24. sub num. 4. Trentacing. de substit. part. 2. cap. 4. num. 22. Bellon. de Juri. accrescend. cap. 7. quæst. 3. num. 206. cum seqq. Barry de success. lib. 4. tit. 1. sub numer. 11. §. Quinta cum verba substitutionis vers. sed receptior opinio est Rota cor. Buratt. dec. 84. num. 12. & cor. Ubald. dec. 411. num. 9.

7 Nec contrarium firmant Authoritates in obiecto relatae. Nam dispositio Text. in cap. si Pater de Testam. in 6. Loquitur de filia ab initio in re certa instituta, quæ deinde in rota hæreditate successerat, ob præmorientiam Fratris, qui in universum fuerat hæres institutus, & idcirco consolidata universa hæreditate in eadem filia, ista amplius considerari, & reputari nequibat tamquam hæres, ut optimè in individuo explicat. Card. de Luc. de fideic. d. disc. 122. sub n. 3. versic. atque videtur & solide firmavit Rot. in d. Auximana Successionis 13. Martii 1702. §. Non adversante cum §. seqq. cor. b. m. Ansaldo. Verum quia Informantes pro Fratribus de Pitorris contendebant quod hoc etiam retento Theme, concedi adhuc non valueret Immisione ad tertiam partem Bonorum Jo. Bapt. Testatoris, qui Filie tantum prafata sc. 600. reliquerat, quæ proinde aliud prætendere nequibat juxta censuram cap. 145. Statuti Urbis, cui subest Castrum Fra-¹¹si Patria Testatoris, & è converso Matris Defensores viriliter sustinere conabantur eundem Testatoris possedit majorem suorum Bonorum partem in Castro Turricella, quod in Urbis districtu prætendebatur comprehendendi, ubi idem Testator deceperat, & Testamentum confecerat. Propterea DD. super hoc punto inter se non satis concordes ejus definitionem particulari, & maturiori examini reservantes Immisionem hodiè limitarunt & restrinxerunt, illamque competere dumtaxat censuerunt pro dicta summa sc. 600. quam Pater in Testamento Filiæ suæ reliquerat, & in hoc refedit modus resolutioni adjectus.

Et ita utraque &c.

REVERENDIS. P. D. RATTO

E A D E M.

Lunæ 21. Januarii 1725.

A R G U M E N T U M I D E M.

S U M M A R I U M.

- 1 Nullates per signaturam rejectæ cum clausula Alteri non attenduntur in Rota.
- 2 Pupillaris substitutio expressa Matrem excludit ab hæreditate filii tam de jure civili quam canonico.
- 3 Si tamen facta est verbis communibus relativè ad certam quantitatem resolvitur in fideicommissariam, & matrem non excludit.
- 4 Et ad hoc ut tali casu substitutio dicatur facta directè requiruntur conjecturæ vehementissima.
- 5 Notarius deponens extra actum stipulationis vix gerit figuram unius Testis.
- 6 Pater filio in re certa instituto potest pupillariter substituere.
- 7 Dummmodo illi cohæredem universalem non dederit & de ratione.

D E C I S I O X X V.

I Mmissionem pro indiviso ad tertiam partem omnium bonorum hæreditariorum Jo. Baptista Pitori, quam A. C. concesserat Jo. de Marangalis jure, & titulo legitimæ eidem debitæ ex persona Franciscæ communis filie in pupillari hæritate

Ad Castillum de Alimentis.

tionem admittit, quando prout in præsenti casu filius impubes non fuit institutus universalis hæres, sed tantum in re certa, seu certa quota alio universaliter dato cohærede, & quando substitutio relative se habet ad illam certam quantitatem impuberis reliquam, & concepta est per verba communia, non verò omnino directa, & civilia, tunc enim etiam in substitutione facta fuerit mentio pupillaris hæritatis, adhuc eadem substitutio, dici non potest pupillaris, sed remanet fideicommissaria, & neutiquam excludit matrem à luctuosa hæreditate filii impuberis prædefuncti, ut originaliter docuit Bartol. in l. Centurio n. 35. ff. de vulgar. & pupillar. substit. ibi, Et hoc nota ad quæstionem, si Testator instituit filium in certa quantitate, etiæ decedat sine liberis in pupillari hæritate, vel postea quandomcumque, volo, quod d. quantitas veniat ad talem, quia tunc non continet pupillarem, quia est facta in certa quantitate per verbum commune, & eamdem Bartoli Theoricam communiter amplectentes firmant, Manic. de conjectur. ultim. volunt. lib. 7. tit. 3. n. 13. Fusar. de substit. qu. 24. n. 36. Peregrin. de fideic. art. 34. n. 55. & seq. Rot. dec. 509. tota part. 4. divers. in Firmana fideic. 17. Martii 1702. §. fin. coram bo. me. Muto, in Auximana Successionis 13. Martii ejusdem anni §. Sexta regula cor. bo. me. Ansaldo, cum alis in dec. hujus causa die 31. Jan. 1724. §. Validitas in fin. cor. R. P. D. meo Crispolti.

Non acquiescentibus hujusmodi judicatis Bernardino, & aliis de Pitorris, quas Joannes Baptista frater universales sibi scripti hæredes, ac etiam succedere voluit in dd. sc. 600. quatenus Francisea filia in pupillari hæritate, & sine filio obiisset, novam à Signatura Justitiae mihi dirigi obtinuerunt commissionem cum clausula, Alteri qui ad ulteriorem, eaque propter cum hodie discepitandum proposuerim dubium, An si præcedendum ad ulteriorem exequitionem? respōsum habui affirmativum.

Validitas namque præcedentium judicatorum, iniusti prorsus conatu impugnabatur, sive ex quo Judex primæ instantiæ concesserit immisionem pro tertia parte ad bona Joan. Baptistæ independenter ab ejus testamento; Rota verò exequitionem restrinxerit ad ratam sc. 600. cohærenter ad idem testamentum, sive ex quo pro legitimo in vim testamenti non competet remedium possessorum immisionis, sed solum actio exequitiva ad pretium sc. 600. sive denique ex quo Sac. Auditorium devenire non potuisset ad expeditionem per decretum *exequi*, dum Judex à quo causam definiverat per sententiam, quo causa Judex ad quem tenebatur pariter sententiam confirmatoriam promulgare; Quia cum omnes prædictæ nullitates fuerint deducitæ in Tribunalis Signaturæ, & nihilominus eadem Signatura rescriperit cum clausula, Alteri qui ad ulteriorem, nedium exinde præservata remansit via exequitativa, sed ulterius adempta fuit Partibus facultas deducendi in Sac. Rota easdem nullitates, quas

1 Signatura reject, ut animadversum fuit in Romana manutentionis, seu Associationis 4. Decembbris 1713. §. Neque judicatum cor. Eminentissimo D. Card. Falconero, & in Romana Pignorum 5. Martii 1720. §. Seposta cor. R. P. D. meo Corio.

Justitia vero clarissime promanabat, ex quo licet Jo. Baptista testator in substitutione facta favore fratum mentionem fecerit pupillaris hæritatis verbis specialibus aquipollentibus pupillari expressæ, cuius vigore tum ex dispositione Juris Canonici in cap. si Pater de Testam. in 6. tum ex praescripto Juris Civilis in l. Lucius 45. ff. de vulgar. & pupillar. Mater exclusa remanet à luctuosa hæreditate filii sui impuberis, prout ultra adductos in decisione R.P.D. meo Crispolti §. Validitas firmavit Rot. in Aquipendien. Immisionis 3. Julii 1713. §. Neque obstat. & 29. Januarii 1714. §. Clara itidem cor. Reverendissimo D. meo Lancetta Decano.

Communem tamen conclusio prædicta limita-